

סווי דים

להסיר את מסכת המשפט הבינלאומי

האשמת ישראל בפורומים הבינלאומיים נעשית בלי כל זיקה לאמות מידה מוסריות. אנו עושים מעט מדי כדי להילחם בכך

לא מפני שמעשינו בהכרח חוטאים למוסר האנושי הבסיסי, ובוודאי לא מפני שאנו עושים זאת יותר מאחרים. לא משום כך אנו מופללים, אלא מפני שיש לו רוב אוטומטי בזירה המדינית שולט על הקביעה מה נחשב פלילי ומה לא. נותר רק לתת שם כללי למעשים של המדינה היהודית הראויים לגנאי הזה (למשל "הכיבוש"), והגענו ללוח ההאשמות.

אתר 'בצלם' נותן תמונה לא רעה של המציאות השוררת ב"משפט הבינלאומי" בכלל. אף שארגון בצלם מדבר לא פעם בשם הנורמה הבינלאומית, האתר מודה בחופשיות כי "הבעיה העיקרית במערך המשפט הבינלאומי היא היעדרם של מנגנוני אכיפה יעילים. המנגנונים הקיימים הם מסורבלים... בנוסף, קביעת סדרי העדיפויות ובחירת המקרים שמטופלים בהם מושפעת בדרך כלל מלחצים פוליטיים ומיחסי הכוח בעולם. עקב כך מידת הציות של מדינות... תלויה... בלחץ הבינלאומי והדיפלומטי המופעל עליהן – אם בכלל – על ידי מדינות אחרות או על ידי גופים בינלאומיים". מכאן שהמשפט הבינלאומי, בכל הנוגע לישראל, הוא במידה רבה אחיזת עיניים. מראית עין של כנות אינטלקטואלית ומוסרית, המהווה כסות למה שבאמת קורה באותם היכלי "צדק", בעיקר מאחורי הקלעים.

אין מנוס מלהודות שלמשפט הבינלאומי יש יופי אינטואיטיבי. מדובר בקונספט שעל פי שמו הוא מוסרי, צודק ומאחד. אלא שלמרבית הצער, הדברים שמתחת לפני השטח אינם כה פשוטים – ואולי הינם הפוכים.

בדברים שלהלן נתמקד במה שקרוי המשפט הפלילי הבינלאומי, כי הוא זה שהופעל נגד מדינת ישראל לאחרונה בהאג. משפט זה הוא חלק מהמשפט הבינלאומי הציבורי. לכן, מקורות המשפט הפלילי הבינלאומי הם כמקורות המשפט הבינלאומי הציבורי. הללו כוללים את המשפט המנהגי, המבוסס במידה רבה על מה שקרוי *Opinio Juris*. מושג זה מוגדר כ"אמונה כללית או קבלה בקרב המדינות שפרקטיקה מסוימת היא מחויבת בחוק". מה מעיד על אותו "אופיניו יוריס"? למשל התבטאויות דיפלומטיות, אם בתכתובת, אם בהודעות מדיניות ואם בהודעות לתקשורת מאת ממשלות, וכן הפרקטיקה של ארגונים בינלאומיים דוגמת האו"ם.

במילים פשוטות: מידת עמידתך בדרישות החוק הבינלאומי הפלילי היא פועל יוצא של מה שמדינות העולם מוכנות ורוצות לומר עליך. לכן, במקרה של ישראל, היות שיש רוב אוטומטי נגדה בקרב המדינות ובכל פורום בינלאומי, המשפט הבינלאומי הפלילי תמיד יכלול הפללה של מעשים ישראליים.

על כך, כל יהודי חויב להשתתף בשלושה טקסים נוצריים מדי שנה.

ההקבלה בין טקסי המשפט הבינלאומי של המאה ה-21 לטקסי הוויכוח של טורטוסה לפני מאות שנים היא כמובן חלקית, למרבה השמחה. בימינו, לצד תופעת הקרימינליזציה של המדינה היהודית, ומכאן גם של העם היהודי, הנהנית מהשם המפואר "המשפט הבינלאומי", יש כיום תופעות חיוביות רבות של גילויי חיבה, כבוד והערכה למדינה היהודית היחידה בעולם. עם זאת, לא מזיק מפעם לפעם לקרא לילד בשמו, וזאת מכמה סיבות.

הראשונה היא הנטייה הטבעית של מנהיגי דמוקרטיה דוגמת ישראל להתעלם ככל האפשר מבעיות כגון אלו, כדי לא להטיל צל מעיק על פועלם כמנהיגים. יש טיפול מדינתי בתופעת החרם (BDS) – אך אין טיפול מספיק, או בכלל, בשורשיה האינטלקטואליים. מנהיגי הציבור השמרני בישראל יכולים וצריכים לדבר יותר (או שמא: לדבר לראשונה) על הדינמיקה המתוארת כאן. הם צריכים גם לבוא בטענה כלפי עמיתיהם הליברליים, היהודים והפרו-ישראליים, בארץ ובמערב, אשר מתעלמים מן הדינמיקה האינטלקטואלית הזאת ומסרבים לעשות את הנדרש. הרי "אי חוקיות ההתנחלויות" כלל אינה אקסיומה, אף כי כך היא מוצגת. היא בעיקר תירוץ. אפשר וצריך לדרוש מן האינטלקטואל השמאלי להמשיך להתנגד להתנחלויות אם זו דעתו אבל להגן באופן אקטיבי על חוקיותן, ולחשוף את הסיבה האמיתית מדוע בכלל טוענים כל כך בתוקף שהן בלתי-חוקיות.

הסיבה האמיתית, כמו בוויכוח טורטוסה,

התופעה הזאת אינה חדשה בהיסטוריה שלנו. יש כאן הקבלה מעניינת לאירוע ידוע לשמצה בעולם הרוח ובתולדות העם היהודי, הידוע כ"ויכוח טורטוסה". היה זה ויכוח פומבי שהתקיים בין יהודים לנוצרים בעיר טורטוסה בקטלוניה שבספרד, בשנים 1413–1414. הוויכוח נולד מיוזמה של מנהיג נוצרי שלא הצליח לקבל הכרה מספקת, לטעמו, להיותו אפיפיור. כדי להוכיח את דבקותו וקנאותו לנצרות מצא לנכון לארגן את הוויכוח הציבורי. כך מתאר ההיסטוריון סולומון גרייזל, בספרו "היסטוריה של היהודים", את המעמד הנשגב לכאורה: "ויכוח טורטוסה התנהל בדרמטיות כדי ליישב את שאלת האיות היחסית של היהדות והנצרות... היהודים כמובן לא רצו לקחת שום חלק בכך. הם ידעו כי לא יתנהל שום דיון חופשי ופתוח שבו הם והנוצרים יקבלו זכות זהה להביע את עצמם. רחוק מכך. מדובר היה בניסיון נוסף להשפיל את היהדות. אבל לא ניתן היה לסרב להזמנה להשתתף בוויכוח: תחת איומי קנסות, מאסר והגליה, האינטלקטואלים המובילים מקרב יהודי ספרד אולצו להופיע". לאורך יותר משנה, "הנציגים היהודיים ניסו להציג את עמדתם, על אף שידעו עד כמה חסר תועלת הדבר. מסקנת הוויכוח הייתה, כמובן, בדיוק מה שנצפה מן ההתחלה: גינוי לתלמוד".

בתוך כשנה מתום וויכוח טורטוסה, הוטלו הגבלות על היהודים בספרד, שהפעם נאכפו. מדובר בהגבלות המזכירות את אשר אירע לעם היהודי בגרמניה ערב השואה: על היהודים נאסר לשרת במשרות ציבוריות, לגור עם נוצרים, לקיים עמם יחסי מסחר ועוד. ספרי התלמוד נשרפו או הוחרמו. נוסף

היא הצדקת אנטישמיות; עניין שאנו נוטים להתעלם ממנו. הנה, בדצמבר האחרון התקיימה וועידת קואלה-לומפור במלזיה. נדונו בה הבעיות המרכזיות של האומה המוסלמית, בהשתתפות מוסלמים שייצגו יותר מחמישים מדינות ברחבי תבל. מארגן הכנס היה ראש ממשלת מלזיה, מוחמד מאהאטיר, אנטישמי מהסוג הבוטה ביותר; מדובר במנהיג שכתב באופן מפורש על עצמו שהוא גאה להיות אנטישמי, התבטא על אודות המראה של האף היהודי, והכחיש מידע באשר לשואה. איש צר ואויב זה מצדיק את עצמו על ידי הצגת הישראלים כגנבים ומדינת ישראל כמדינה פושעת. את התחמושת האינטלקטואלית נוטל אנטישמי בוטה זה מן המערב הליברלי; זה שטוען שכל כוונתו להביע ביקורת כנה.

הסיבה השנייה שבשלה חשוב להכיר את התשתית של המשפט הציבורי הבינלאומי היא הצורך לגייס אישים וגופים שונים להילחם להגנת ישראל בזירת ההכפשות הבינלאומית. זו משימה שיכולים להוביל אותה אנשים פרטיים, ובייחוד אקדמאים ישראלים. הללו, הנהנים ממעמד מוביל בתחומים רבים בעולם, נושאים באחריות רבה; הם יכולים להשיב מלחמה שערה כשהם חמושים במקלדותיהם. לא בכתובת טורי דעה למשוכנעים, אלא בחתירה למגע עם הבלתי-משוכנעים. הוגי דעות אמיצים, דוגמת מלאני פיליפס, קוראים לנו לעשות כן לא פעם; אך אנו הישראלים לא נענים מספיק. פעילותו הנמרצת של ישראל מידד,

איש מרכז בגין, שפועלו להגנת חוקיותנו מורגש באתרים "מתקיפי-ישראל" רבים, מראה מה רבים אחרים היו יכולים לעשות.

הסיבה השלישית המצדיקה מודעות ל"ויכוח טורטוסה" של העת החדשה היא שבעת הזאת יש ל"ויכוחים" הללו תוצאות קטלניות על בני הנוער בתפוצות. כפי שיש פליישר, מסבירן ישראלי מחברון, מיטיב לתאר מפעם לפעם כשהוא מופיע בפני קהלים ליברליים, לא ניתן לצפות מן הנוער היהודי בתפוצות שיחוש גאווה יהודית, אם ללא הרף מספרים לו (בסביבות הליברליות שהוא שוהה בהן) רק כמה בני עמו, עם ישראל, הם גוי חוטא ועם כבד עוון. גם מי שמדינת ישראל אינה חשובה לו מאוד, צריך להכיר בבעיה שנוצרת מהטחה חוזרת ונשנית של האשמות ליברליות, המוצגות כאובייקטיביות, נגד ישראל. מציאות זו מכלה כל יכולת של הדור הבא להחזיק במוטיבציה להמשיך להיות יהודי.

הדור הבוגר בארצות הברית בעיקר, אלה המחזיקים בעמדות כוח ושולטים על הון עתק שנתרם בעבר לארגונים היהודיים למיניהם, בנות ובני הארבעים, החמישים והשישים, צריכים להרהר היטב לפני שיהיה מאוחר מדי. כיום, הם לא עושים זאת. אולי משום שאין מספיק ישי פליישרים, שמעזים להעמיד מראה מול ביקורתם האנטי-ישראלית העזה והתכופה, ולספר להם מה רואים שם.

סוזי דים, עורכת פטנטים, היא דוברת ארגון מטות ערים, פובליציסטית ופעילת ציבור.